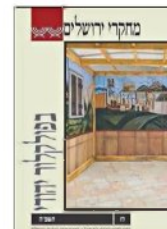

ה נ ב ח ר י ם

חמישה כתבי עת

אבנר שפירא

אם כל העולם מכה אותי ומתנפל עליי — אצא לי דווקא במחול", כתב א"ד גורדון במשפט שהעניק השראה לכוריאוגרפית גרטרוד פראוס כאשר הציגה את יצירתה "דווקא" בכינוס המחולות העברי הראשון בקיבוץ דליה. הכינוס, שנערך בקיץ 1944, בעיצומה של מלחמת העולם השנייה, ביטא התנגדות דווקאית לריקוד המוות של תקופתו — כפי שעולה ממאמר מרתק של שני תמרי מתן המוקדש לו. בעזרת מגוון מקורות היא מפיתה רוח חיים באירוע החלוצי, שנהפך למסורת ביישוב העברי בשלהי תקופת המנדט ובישראל הצעירה והיה לאבן דרך בתרבות המקומית. מאמרה של תמרי מתן נכלל בגיליון החדש של כתב העת "מחקרי ירושלים בפולקלור יהודי" המאיר תופעות היסטוריות ועכשוויות בתרבות העממית היהודית והישראלית. גם התרבות הפלסטינית מקבלת בו ייצוג: מאמר מעמיק מאת רוני שקד עוסק בזיכרון הפלסטיני הקולקטיבי ומראה כיצד "עוצבו סמלים, טקסים וימי ציון לאומיים שתוכנם הוא תמונת ראי של ימי הציון והחגיגות של התנועה הציונית". שקד מדגיש את תפקידו של הזיכרון המשותף של הפלסטינים בגיבוש זהותם התרבותית והלאומית, מציג אותו ככלי מאבק במסגרת הסכסוך המתמשך עם ישראל ומספר על אירועים, דימויים ודמויות שזכו להנצחה. רק פסקה אחת במאמר, המשתרע על פני יותר מ-40 עמודים, מתייחסת לאפשרות של זיכרון משותף לשני העמים — כמו זה המתעצב בטקסים של פורום המשפחות השכולות הישראלי-פלסטיני, שחותרים תחת הנרטיבים המקובלים בשתי החברות.

**מחקרי ירושלים
בפולקלור
יהודי: גיליון
ל"ז**

**עורכים: גלית
חזן-רוקס,
הגר סלמון
ושלום צבר**

המכון למדעי
היהדות
באוניברסיטה
העברית והוצאת
מאגנס,
199 עמודים